

PREZYDENT MIASTA KROSNA

INFORMACJA
na temat realizacji Strategii
Rozwoju Miasta Krosna
w 2008 r.

Krosno, sierpień 2009 r.

Wstęp

Niniejsza informacja stanowi sprawozdanie z wdrażania Strategii Rozwoju Miasta Krosna na lata 2004-2013, przyjętej Uchwałą Nr XXVII/568/04 Rady Miasta Krosna z dnia 26 listopada 2004 r., zmienionej Uchwałą Nr LVI/1044/06 Rady Miasta Krosna z dnia 3 października 2006 r.

Sprawozdanie obejmuje trzy części.

Pierwsza z nich dotyczy zadań strategicznych, realizowanych w 2008 r. przez miasto oraz z udziałem miasta. Zadania te zostały ujęte w bloki tematyczne, odpowiadające pięciu obszarom strategicznym. Obok nazw zadań znajdują się odpowiednie symbole celów i kierunków strategicznych.

Część druga zawiera analizę wskaźników monitorowania osiągnięć Krosna. Dane pochodzą z ewidencji i rejestrów prowadzonych przez Urząd Miasta Krosna, publikacji Urzędu Statystycznego w Rzeszowie oraz statystyk Komendy Miejskiej Policji w Krośnie. Większość wskaźników dotyczących 2008 r., pochodzących ze statystyki publicznej, nie została jeszcze opublikowana, dlatego analiza często zamyka się na roku 2007.

Trzecia część niniejszej informacji stanowi próbę oceny stopnia realizacji Strategii na półmetku jej wdrażania.

Część I. Sprawozdanie z realizacji zadań strategicznych w 2008 r.

1. Obszar strategiczny ŁAD PRZESTRZENNY.

Krosno – miasto szans rozwojowych.

1.1. Realizacja Wieloletniego Programu Sporządzania Planów Miejsowych (A1).

W 2008 r. Rada Miasta Krosna uchwaliła miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla obszaru o łącznej powierzchni 219 ha. Są to plany „Śródmieście VIII”, Śródmieście „IX”, „Śródmieście XII”, „Śródmieście XIII”, Krościenko X” oraz zmiana planu „Śródmieście I”.

Ponadto podjęto uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planów „Turaszówka VIII”, Turaszówka IX”, „Suchodół XI”, o łącznej powierzchni 352 ha.

Spośród podjętych w poprzednich latach uchwał o przystąpieniu do sporządzania planów miejscowych zawieszona jest procedura opracowywania dla następujących planów: „Przemysłowa I” (ze względu na niezgodnione granice lotniska), „Śródmieście X” (ze względu na oprotestowywany przebieg nowej ul. Łukasiewicza) oraz „Śródmieście XI” (ze względu na nierozstrzygnięty zakres ochrony zabytków na terenie byłego Zakładu Nr 1 KHS S.A.)

Udział terenów objętych ważnym planem miejscowym do powierzchni Krosna ogółem wyniósł na koniec 2008 r. ok. 29%.

1.2. Rewitalizacja Zespołu Staromiejskiego (A3, E2).

Projekt polega na przebudowie nawierzchni ulic i ciągów pieszych, adaptacji Wieży Farnej na cele turystyczne, wykonaniu oświetlenia ulic oraz obiektów zabytkowych Rynku, wymianie małej architektury oraz wyeksponowaniu i oznakowaniu elementów historycznych Starego Miasta.

W 2008 r. wykonano prace podziemne – rozdział kanalizacji ogólnospławnej, przebudowano oświetlenie, a także ułożono nawierzchnię kamienną na części ulic i chodników (ul. Piłsudskiego, Słowackiego, Pawła z Krosna, Blich). Ponadto wykonano oświetlenie iluminacyjne studni oraz kilku kamienic Rynku. Została wykonana dokumentacja przebudowy sieci wodno-kanalizacyjnej oraz zostało zlecone wykonanie koncepcji przebudowy nawierzchni ulic.

Trwały podjęte w 2007 r. prace nad koncepcją Centrum Dziedzictwa Szklą. Szczegółowe informacje na temat projektu zostały przedstawione w pkt. 5.2. Informacji.

1.3. Zagospodarowanie terenu ogrodu jordanowskiego przy ul. Grodzkiej (A4).

Ogród został poddany kompleksowej rewitalizacji. W 2008 r. wykonano m.in. kanalizację deszczową, konserwację drzewostanu i renowację części alejek. Rozpoczął się remont pawilonu parkowego. Wymieniono także urządzenia do zabawy oraz elementy małej architektury.

1.4. Nabycie nieruchomości pod budowę drugiej jezdni obwodnicy Krosna w ciągu drogi krajowej nr 28 (A5).

Budowa drugiej jezdni drogi krajowej nr 28 na terenie Krosna będzie realizowana na gruncie położonym wzdłuż ul. Podkarpackiej, na odcinku o długości ok. 5,1 km. W 2008 r. pod budowę drugiej jezdni wykupiono grunty o łącznej powierzchni 5980 m², na które składa się 16 nieruchomości, w tym jedna zabudowana budynkiem handlowo – usługowym. Na zadanie wydano kwotę 602 341,00 zł. Do realizacji pierwszego etapu inwestycji pozostał grunt o powierzchni 1630 m², co stanowi 3,1% terenów objętych tym etapem. Procedura pozyskania gruntów jest skomplikowana ze względu na konieczność dokonywania wywłaszczeń.

1.5. Dobudowa drugiej jezdni obwodnicy Krosna w ciągu drogi krajowej nr 28 (A5).

Realizowano pierwszy etap inwestycji, obejmujący odcinek od skrzyżowania z ul. Zręcińską do ul. Batorego. W 2008 r. przebudowano drogę w obrębie skrzyżowania ul. Podkarpackiej z ul. Zręcińską.

1.6. Budowa południowo-wschodniej obwodnicy miasta pomiędzy ul. Zręcińską a ul. Korczyńską (A5).

Nowa droga będzie stanowiła południowo – wschodnią obwodnicę miasta. Usprawni ruch w rejonie lotniska, odciąży drogę krajową nr 28 i ułatwi przejazd przez miasto. W 2008 r. opracowano wariantowość przebiegu trasy (ze względu na nowe wymagania dotyczące ochrony środowiska) oraz zmieniony został przebieg drogi pomiędzy ul. Szopena a Korczyńską.

1.7. Budowa zachodniej obwodnicy miasta (droga Z) pomiędzy ul. Zręcińską a ul. Bema (A5).

Budowa nowej drogi odciąży drogę krajową nr 28 od ruchu tranzytowego. Umożliwi także zagospodarowanie nowych terenów na osiedlu Turaszówka i w dzielnicy Polanka. W 2008 r. ogłoszono przetarg na opracowanie materiałów niezbędnych do złożenia wniosku o wydanie decyzji środowiskowej.

1.8. Przebudowa skrzyżowania ul. Podkarpackiej z ul. Tysiąclecia (A5).

Przebudowa polegać będzie na poszerzeniu ul. Podkarpackiej celem wytworzenia dodatkowego pasa dla lewoskrętu od strony Jasła oraz prawoskrętu od strony wiaduktu, poszerzeniu wlotu z ul. Tysiąclecia oraz docelowo zainstalowaniu sygnalizacji świetlnej. W 2008 r. opracowano dokumentację techniczną przedsięwzięcia.

1.9. Przebudowa skrzyżowania ul. Piłsudskiego z ul. Krakowską (A5).

Zadanie polega na przekształceniu skrzyżowania w rondo, co usprawni wyjazd z ul. Łukasiewicza i ul. Lewakowskiego. Wykonany został projekt techniczny. Ze względu na wpisanie jednego z budynków, zlokalizowanego w rejonie skrzyżowania, do rejestru zabytków, zablokowana została procedura uzyskania decyzji lokalizacyjnej.

1.10. Poprawa powiązań komunikacyjnych poprzez przebudowę skrzyżowania na ulicy Bohaterów Westerplatte w Krośnie wraz z modernizacją ciągu gminnych dróg dojazdowych (A5).

W ramach projektu przebudowane zostanie skrzyżowanie ul. Bohaterów Westerplatte na rondo, ponadto przeprowadzony zostanie remont opasek

i chodników wraz z wydzieleniem ścieżki rowerowej oraz remont nawierzchni poprzez ułożenie nakładki asfaltowej na ulicach Bohaterów Westerplatte, Powstańców Warszawskich, Powstańców Śląskich i Lenarta. W 2008 r. opracowano dokumentację projektową. Inwestycja będzie realizowana przy udziale wsparcia ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego.

1.11. Poprawa powiązań komunikacyjnych regionu poprzez modernizację dróg powiatowych nr 1977R i 1979R w ciągu ulic Popiełuszki – Krakowska w Krośnie (A5).

Modernizacja polegać będzie na ułożeniu nowej nawierzchni drogi oraz wykonaniu nowego chodnika przy ul. Popiełuszki. Na ul. Krakowskiej jezdni na odcinku od ul. Drzymały do ul. Hutniczej zostanie poszerzona do 10 m i uzyska nową nawierzchnię. Wykonane zostaną nowe chodniki i ścieżki rowerowe. W 2008 r. wykonano kanalizację deszczową przy ul. Popiełuszki, opracowano dokumentację techniczną oraz złożony został wniosek o dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego.

1.12. Zwiększenie atrakcyjności miasta Krosna poprzez poprawę powiązań komunikacyjnych dróg dojazdowych do terenów inwestycyjnych i lotniska wzdłuż ulic Zręcińska – Lotników (A5).

Projekt zakłada budowę kanalizacji deszczowej, remont istniejącego i budowę nowego chodnika, budowę ścieżki rowerowej, przebudowę pobocza drogowego, remont nawierzchni, przebudowę odwodnienia korpusu drogi oraz wykonanie urządzeń bezpieczeństwa ruchu. Inwestycja będzie realizowana w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego. W 2008 r. opracowano dokumentację projektową i złożono wniosek do RPO.

1.13. Budowa ulicy Witosa (A5).

Nowa droga ułatwi dojazd do dzielnicy Suchodół. W 2008 r. uzyskano pozwolenie na budowę oraz ogłoszono przetarg na wyłonienie wykonawcy inwestycji.

1.14. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 991 (A5).

Rozbudowa drogi nastąpi na odcinku od granic miasta do ul. Betleja. Na jezdni zostanie położona nawierzchnia asfaltowa, a chodniki otrzymają nową nawierzchnię z kostki betonowej. Zostaną przebudowane skrzyżowania. Zadanie obejmuje także przebudowę mostu na rzece Wisłok w ciągu ul. Niepodległości. W 2008 r. ogłoszono przetarg na opracowanie dokumentacji projektowej.

1.15. Budowa skrzyżowania bezkolizyjnego ul. Lwowskiej z torami kolejowymi (A6).

Zadanie znajduje się w fazie przygotowawczej. Opracowano koncepcję budowy tunelu pod linią kolejową. Przygotowywana jest koncepcja alternatywna, polegająca na obniżeniu torów kolejowych poniżej ul. Lwowskiej i ul. Czajkowskiego. Wybór wariantu nastąpi po opracowaniu koncepcji.

1.16. Budowa mostu na ul. Konopnickiej (A6).

Zadanie polega na budowie nowego mostu dwuprzęsłowego o długości 80 m, z jezdnią o szerokości 7 m. W 2008 r. powtórnie wszczęto procedurę przetargową na opracowanie dokumentacji.

1.17. Budowa parkingu przy ul. Okrzei oraz kładki dla pieszych przez rzekę Wisłok (A7).

Zadanie polega na budowie parkingu na ok. 100 miejsc z kładką, umożliwiającą przejście przez Wisłok, ułatwiającą dostęp do Starego Miasta. Zadanie znajduje się w fazie projektowej.

1.18. Zwiększenie atrakcyjności miasta Krosna poprzez kompleksowe przygotowanie terenów pod inwestycje (A8).

Projekt „Zwiększenie atrakcyjności miasta Krosna poprzez kompleksowe przygotowanie terenów pod inwestycje” został wpisany na listę projektów indywidualnych Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej 2007-2013. Jego całkowita wartość wynosi ponad 25 mln zł. Wkład własny miasta wynosi 47% kosztów całkowitych. Rezultatem projektu będzie uzbrojenie terenu o powierzchni ok. 33 ha pod innowacyjne inwestycje przemysłowe i usługowe, w wyniku których powstaną nowe miejsca pracy. Teren ma szansę stać się bardzo atrakcyjną lokalizacją, dzięki bezpośredniemu sąsiedztwu lokalnego lotniska oraz planowanej obwodnicy miasta.

W 2008 r. została opracowana dokumentacja projektu, w tym: studium wykonalności, program funkcjonalno – użytkowy oraz raport o oddziaływaniu na środowisko. Podpisano także preumowę dotyczącą przygotowania projektu w ramach Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej. Rozpoczęto opracowywanie dokumentacji niezbędnej do otrzymania pozwolenia na budowę. Realizacja projektu jest opóźniona ze względu na fakt, iż zarządzający terenem – Aeroklub Polski nie wyraził zgody na wyłączenie go z lotniska. Wobec powyższego podjęto działania zmierzające do przejęcia zarządzania tym obszarem przez Prezydenta Miasta Krosna.

1.19. Utworzenie Ponadregionalnego Centrum Szkolenia Lotniczego w oparciu o zmodernizowaną infrastrukturę lotniska w Krośnie – I etap (A9).

Projekt został wpisany na listę indykatywną Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego 2007-2013. W 2008 r. opracowano wstępne studium wykonalności projektu oraz następujące ekspertyzy:

- Opinia naukowo – techniczna dotycząca nawierzchni drogi startowej na lotnisku w Krośnie”, Zespół pod kierownictwem prof. dr. hab. Antoniego Szydło, Kierownika Katedry Dróg i Lotnisk Instytutu Inżynierii Lądowej Politechniki Wrocławskiej;
- Analiza potencjalnego oddziaływania zabudowy terenów inwestycyjnych na możliwość wykonywania operacji lotniczych na głównej drodze startowej lotniska w Krośnie”, Oktawian Jarosz, ekspert ds. przeszkód lotniczych na lotnisku Kraków – Balice,
- „Propozycja sposobu naprawy kanalizacji deszczowej na lotnisku w Krośnie”, PPUH „Kozak”.

Opracowane zostały także materiały niezbędne do wniosku zarządzającego lotniskiem do Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego o wydanie zezwolenia na zmianę granic lotniska. Prowadzono negocjacje z zarządzającym – Aeroklubem Polski w kwestii złożenia takiego wniosku. Negocjacje przedłużyły się do 2009 r. i nie przyniosły oczekiwanego rezultatu – zarządzający odmówił współpracy. W związku z tym podjęto działania w kierunku przejęcia zarządzania terenem lotniska przez Prezydenta Miasta Krosna.

2. Obszar strategiczny PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ. ***Krosno – miasto sukcesu gospodarczego.***

2.1. Funkcjonowanie Krośnieńskiego Inkubatora Technologicznego KRINTECH Sp. z o.o. (B3).

Krośnieński Inkubator Technologiczny „KRINTECH” Sp. z o.o. powstał w 2005 r. Większość (99,5%) udziałów w spółce należy do miasta Krosna. Głównym celem działalności Inkubatora jest promowanie przedsiębiorczości, zapewnienie początkującym przedsiębiorcom pomocy w uruchomieniu i prowadzeniu firmy oferującej produkt lub usługę powstałą w wyniku wdrożenia nowej technologii, a także stwarzanie warunków do powstawania nowych małych i średnich firm produkcyjnych i usługowych oraz poszerzanie działalności produkcyjnej i usługowej firm już istniejących. Inkubator oferuje atrakcyjne cenowo warunki lokalowe, obsługę administracyjno – biurową i doradztwo biznesowe. Od początku działalności inkubator opuściło 10 firm. Obecnie prowadzi w nim działalność 9 przedsiębiorców.

2.2. Podejmowanie wspólnych działań przez samorząd i lokalnych przedsiębiorców (B4).

Krośnięscy przedsiębiorcy uczestniczą w wielu wydarzeniach organizowanych z inicjatywy Prezydenta Miasta Krosna.

Sukcesem w tej dziedzinie była przede wszystkim letnia impreza „Karpackie Klimaty”, którą wsparły firmy branż szklarskiej, hotelarskiej i gastronomicznej. Dzięki tej współpracy niezapomnianą atrakcją była zorganizowana na krośnieńskim Rynku wystawa szkła artystycznego i użytkowego oraz pokazy ręcznego formowania gorącego szkła.

Restauratorzy zapewnili z kolei dla swoich gości menu poszerzone o tradycyjne dania kuchni karpackiej, specjalny wystrój wnętrz i muzykę nawiązującą do wydarzenia. Na czas „Karpackich Klimatów” przedłużono godziny otwarcia większości lokali. Hotele i restauracje oferowały atrakcyjne zniżki na swoje usługi.

Przedsiębiorcy branży szklarskiej aktywnie współpracowali przy tworzeniu założeń projektu nowej atrakcji turystycznej - Centrum Dziedzictwa Szkła w Krośnie.

Prezydent Miasta zorganizował także spotkania z przedstawicielami lokalnego biznesu. Podczas tradycyjnego spotkania noworocznego wręczył wyróżnienia dla firm, które dynamicznie się rozwijają. Kryteria decydujące o przyznaniu nagrody to przede wszystkim: wzrost ilości zatrudnionych osób w stosunku do roku poprzedniego, wielkość nakładów inwestycyjnych oraz wzrost poziomu obrotów finansowych. Specjalne nagrody honorowe otrzymały firmy zaangażowane społecznie, m.in. wspierające krośnieńską oświatę, kulturę i sport. W spotkaniu wzięło udział ok. 120 przedsiębiorców.

We współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego, burmistrzami miast Jasła i Sanoka oraz Agencją Rozwoju Regionalnego „Karpaty” S.A. zorganizowano w Krośnie konferencję dla przedsiębiorców z południowej części województwa. Jej celem było dostarczenie informacji na temat warunków i zasad udzielania wsparcia na rozwój mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego.

W spotkaniu wzięło udział ok. 150 przedsiębiorców zainteresowanych uzyskaniem dotacji na inwestycje ze środków Unii Europejskiej.

2.3. Regionalne Centrum Transferu Nowoczesnych Technologii Wytwarzania- Krosno (B10).

Na liście projektów kluczowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 znajduje się projekt „Regionalne Centrum Transferu Nowoczesnych Technologii Wytwarzania - Krosno”, mający na celu kształcenie kadr w zakresie innowacyjności oraz transferu nowoczesnych technologii (głównie dla przemysłu lotniczego) dzięki wyposażeniu pracowni i laboratoriów Centrum Kształcenia Praktycznego i Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 w Krośnie w specjalistyczny sprzęt. W 2008 r. zlecono opracowanie dokumentacji projektowo – wykonawczej dla przedsięwzięcia. Realizacja projektu zostanie zakończona w 2011 r.

W 2008 r. poszerzono ofertę edukacyjną Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 o zawód technik mechanik lotniczy.

2.4. Promocja gospodarcza Krosna (B12).

W 2008 r. rozwinęła się współpraca Krosna z Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A. (PAIiZ) oraz Centrum Obsługi Inwestora w Rzeszowie. Instytucje te wspierają miasto w zakresie promocji ofert inwestycyjnych wśród inwestorów zagranicznych.

Jedną z form promocji był udział w ogólnopolskim konkursie „Grunt na Medal”, organizowanym przez PAIiZ pod patronatem Ministra Gospodarki. Strefa inwestycyjna, uzbijana w ramach projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, została wysoko oceniona przez komisję konkursową i uzyskała tytuł laureata.

Ponadto Krosno po raz kolejny otrzymało tytuł „Gmina Fair Play”, przyznawany przez Fundację „Instytut Badań nad Demokracją i Przedsiębiorstwem Prywatnym” w ramach konkursu afiliowanego przy Krajowej Izbie Gospodarczej. Miasto zostało uhonorowane specjalnym wyróżnieniem - Złotą Statuetką. Tytuł potwierdza właściwe przygotowanie Krosna do obsługi inwestorów oraz daje szerokie możliwości budowania wizerunku miasta przyjaznego przedsiębiorcom.

Krosno brało także udział w międzynarodowych wydarzeniach o charakterze gospodarczym. Stoisko promocyjne miasta było zorganizowane podczas Forum Ekonomicznego w Krynicy. Ponadto, dzięki współpracy z Konsulatem Generalnym RP w Kolonii oraz Centrum Obsługi Inwestora w Rzeszowie, miasto miało szansę przedstawić ofertę inwestycyjną niemieckim przedsiębiorcom podczas Dnia Polskiej Gospodarki w Saarbrücken.

Tereny inwestycyjne promowała również prasa ogólnopolska („Gazeta Prawna”, „Gazeta Wyborcza”).

W celu lepszej promocji oraz dostarczania informacji gospodarczych dla lokalnych przedsiębiorców, w przebudowanym serwisie internetowym miasta wyodrębniono dział tematyczny „Dla Przedsiębiorczych”. Publikowane są w nim m.in. informacje o walorach Krosna, oferty inwestycyjne, a także informacje o możliwościach pozyskania środków na rozwój firm oraz aktualności gospodarcze.

W rankingach organizowanych przez opiniotwórcze gazety (Newsweek, Rzeczpospolita, Wspólnota) miasto uzyskiwało czołowe lokaty w kraju, co stanowi najlepszą promocję.

3. Obszar strategiczny SFERA SPOŁECZNA.

Krosno – miasto zadowolonych mieszkańców.

3.1. Budowa szerokopasmowej sieci internetowej w Krośnie i w powiecie krośnieńskim (C2, E7).

W 2008 r. zakończono realizację projektu dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej, dotyczącego budowy regionalnej szerokopasmowej i bezpiecznej sieci oraz przygotowania instytucji publicznych do elektronicznego obiegu dokumentów, elektronicznej archiwizacji dokumentów oraz rozwoju elektronicznych usług z wykorzystaniem podpisu elektronicznego.

Projekt zakładał także tworzenie publicznych punktów dostępu do Internetu. Dzięki jego realizacji osiągnięte zostały następujące cele szczegółowe:

- rozwój dostępu do infrastruktury komunikacji elektronicznej,
- poprawa efektywności pracy administracji samorządowej,
- wykorzystanie nowych technologii informacyjnych i komunikacyjnych dla realizacji usług publicznych, szczególnie w zakresie edukacji.

W wyniku realizacji projektu osiągnięto następujące rezultaty:

- zbudowano 35 punktów węzłowych sieci (2 stacje nadawcze i 33 stacje odbiorcze),
- powstał światłowodowy szkielet sieci o długości 1,2 km (odcinek łączący budynki Urzędu Miasta Krosna przy ul. Lwowskiej i Staszica oraz Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej),
- podłączono do szerokopasmowego dostępu do Internetu 32 instytucje publiczne,
- utworzono i rozbudowano 3 portale umożliwiające kontakt on-line obywatela z instytucją publiczną,
- zbudowano 10 publicznych punktów dostępu do Internetu (4 infomaty, 4 hot-spoty zewnętrzne i 2 wewnętrzne),
- objęto bezpośrednio rezultatami projektu obszar 2 powiatów (ok. 157 tys. osób).

Dzięki zrealizowaniu projektu mieszkańcy Krosna i powiatu krośnieńskiego mogą kontaktować się z jednostkami administracji i edukacji publicznej przy wykorzystaniu portali internetowych. Projekt wpłynął pozytywnie na wzrost efektywności i przejrzystości pracy administracji, wprowadzone zostały systemy elektronicznego obiegu oraz archiwizacji dokumentów, co poprawia poziom organizacji i kontroli pracy.

3.2. Wizyjny system monitoringu w mieście (C2).

Kontynuowano rozbudowę infrastruktury monitoringu wizyjnego. Wybudowano punktu monitoringu w następujących miejscach:

- skrzyżowanie ulic Okulickiego i Pużaka,
- skrzyżowanie ulic Niepodległości i Lwowskiej,
- skrzyżowanie ulic Krakowskiej i Kolejowej,
- ul. Ks. J. Popiełuszki,
- ul. Grodzka,
- ogród jordanowski przy ul. Grodzkiej.

3.3. Przeciwdziałanie patologiom (C4).

Jednym z elementów profilaktyki uzależnień i zagrożeń cywilizacyjnych było przeprowadzenie kampanii informacyjno – edukacyjnej dla dorosłych, dzieci i młodzieży. Zadanie realizowała organizacja pozarządowa, wyłoniona w drodze otwartego konkursu ofert.

Ponadto dla młodzieży klas piątych szkół podstawowych oraz klas drugich gimnazjum zorganizowano spektakle Teatru Profilaktycznego im. Marka Kotańskiego z Krakowa, połączone ze spotkaniem z psychologiem.

Krośnieńskie szkoły podstawowe i gimnazja brały udział w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł 2008”. Akcja promuje trzeźwość, sport i zdrowie, informując o negatywnych skutkach sięgania po używki.

Zorganizowano także warsztaty profilaktyczne dla nauczycieli pod hasłem „Postępowanie w sytuacjach kryzysowych. Przemoc i agresja”.

Ogółem w szkoleniach, warsztatach i spektaklach wzięło udział 3 101 osób.

3.4. Zabezpieczenie dostępności do świadczeń medycznych poprzez realizację Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia (C5).

W ramach Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Miasta Krosna na 2008 rok wykonano 1 793 bezpłatne badania, m.in. mammograficzne, w zakresie chorób układu krążenia i chorób płuc.

Ponadto NZOZ Ośrodek Diagnostyczny Chorób Nowotworowych Fundacji SOS „Życie” z Mielca zorganizował 370 profilaktycznych badań cytologicznych i 962 badania mammograficzne dla mieszkanek Krosna.

3.5. Wywołanie efektu synergii działań w wyniku jednoczesnego wdrożenia programów profilaktyki i promocji zdrowia oraz kompleksowej opieki perinatalnej (C5).

Celem projektu, który uzyskał wsparcie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, jest poprawa zdrowia fizycznego i psychicznego wśród dzieci i młodzieży oraz wzrost społecznej świadomości w zakresie zdrowia. W 2008 r. przeprowadzono postępowania przetargowe, w wyniku których zakupiono specjalistyczny sprzęt medyczny, wykorzystywany przez Wojewódzki Szpital Podkarpacki im. Jana Pawła II w Krośnie. Sprzęt służy ochronie życia noworodków i umożliwia prowadzenie profilaktyki na etapie ciąży. Planowane jest przeprowadzenie badań profilaktycznych dzieci i młodzieży, uczęszczającej do krośnieńskich szkół i przedszkoli, prowadzenie zajęć promocji zdrowia oraz szkoły rodzenia.

3.6. Rozwój infrastruktury turystycznej na terenie wyciągu narciarskiego w Czarnorzekach (C7).

Przedsięwzięcie jest przygotowane do realizacji. Została opracowana koncepcja zagospodarowania terenu oraz dokumentacja projektowa, uporządkowano sprawy własnościowe oraz dotyczące wymagań ochrony środowiska. Zadanie jest realizowane w ramach projektu „Rozwój infrastruktury turystyki aktywnej poprzez utworzenie transgranicznej sieci produktów turystycznych w Krośnie, Svidniku i Presovie”, współfinansowanego ze środków Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013.

3.7. Wzrost atrakcyjności turystycznej miasta poprzez utworzenie Parku Przygody (C7).

Park Przygody powstanie na terenie ogrodu jordanowskiego w dzielnicy Zawodzie. Będzie to linowy tor przeszkód rozwieszony na drzewach oraz edukacyjna ścieżka zdrowia. W 2008 r. opracowano dokumentację projektową. Zadanie jest realizowane w ramach projektu „Rozwój infrastruktury turystyki aktywnej poprzez utworzenie transgranicznej sieci produktów turystycznych w Krośnie, Svidniku i Presovie”, współfinansowanego ze środków Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013.

3.8. Utworzenie Centrum rekreacyjno - sportowego przy ul. Bursaki (C7).

Celem działań w zakresie utworzenia Centrum rekreacyjno-sportowego przy ul. Bursaki jest opracowanie kompleksowego, spójnego programu zagospodarowania terenów MOSiR z połączeniem w sposób zharmonizowany funkcji czynnej rekreacji (poprzez utworzenie m.in. zespołu basenów otwartych, Centrum Zdrowia Odnowy Biologicznej i Urody, krytego lodowiska, krytych kortów tenisowych, boisk sportowych, stadionu z bieżnią tartanową, skateparku) z funkcją wypoczynkową w formie stworzenia ścieżek rowerowych, ciągów spacerowych z miejscami do wypoczynku i kompozycją niskiej zieleni.

W 2008 r. kontynuowano prace nad przygotowaniem dokumentacji.

3.9. Utworzenie otwartych stref rekreacji dziecięcej w Krośnie (C7).

Zakończono budowę namiotowej sali gimnastycznej przy Miejskim Zespole Szkół Nr 3 w dzielnicy Polanka. W sali znajduje się ogólnodostępne wielofunkcyjne boisko z nowoczesną, sztuczną nawierzchnią.

Rozpoczęto także budowę boiska wielofunkcyjnego przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 4.

Z kolei w ramach projektu „Moje boisko – Orlik 2012” przy ul. Legionów wykonano płytę stadionu oraz boiska do koszykówki, a także wybudowano szatnie.

We wcześniejszych latach powstały boiska wielofunkcyjne przy Zespołach Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1, 3 i 6.

3.10. Budowa skateparku przy ul. Wojska Polskiego (C7).

Jesienią 2008 r. oddano do użytku obiekt, dzięki któremu młodzież ma możliwość korzystania z profesjonalnych urządzeń do jazdy na deskorolkach, łyżworolkach i rowerach BMX. Skatepark powstał w pobliżu krytej pływalni.

3.11. Rozwój turystyki rowerowej na Podkarpaciu - utworzenie tras rowerowych w Krośnie (C7).

Zadanie polega na stworzeniu systemu ścieżek i tras rowerowych z wykorzystaniem istniejących dróg i ciągów pieszych poprzez częściowe wykonanie nowych nawierzchni lub wydzielenie i odpowiednie oznakowanie nawierzchni już istniejących. W 2008 r. wykonano trasę rowerową przy ul. Zielonej, przedłużono przebieg ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Rzeszowskiej, natomiast wzdłuż ul. Legionów w obrębie chodnika został wydzielony pas dla ścieżki rowerowej.

3.12. Rozwój infrastruktury turystycznej na terenie stacji ZHP w Woli Michowej (C7).

W 2008 r. została uzgodniona koncepcja zagospodarowania terenu. Kontynuowano opracowywanie pozostałych elementów dokumentacji. Na terenie, położonym nad brzegiem rzeki Osławy, powstanie baza harcerska o wysokim standardzie.

3.13. Modernizacja hali sportowej przy ul. Legionów (C7).

W 2008 r. wykonano wymianę stolarki okiennej i drzwiowej hali oraz budynku administracyjnego. Planowana jest termomodernizacja obiektu oraz kompleksowy remont pomieszczeń.

3.14. Utworzenie Regionalnego Centrum Kultur Pogranicza - rozbudowa Krośnieńskiego Domu Kultury (C8).

W 2008 r. zakończono realizację projektu. Obiekt posiada nowoczesną scenę z zapadnią i orkiestronem, salę widowiskową dla ponad 600 osób oraz pełne zaplecze, umożliwiające organizację nawet najbardziej skomplikowanych przedstawień. Uroczyste otwarcie Regionalnego Centrum Kultur Pogranicza odbyło się jesienią.

3.15. Rozwój regionalnego ośrodka kształcenia na odległość (C10).

Regionalny Ośrodek Kształcenia na Odległość powstał przy Zespole Szkół Kształcenia Ustawicznego w 2006 r. i objął zasięgiem teren całego województwa podkarpackiego. Ośrodek promuje nowe formy kształcenia dla dorosłych i wspiera edukację pozaszkolną w systemie e-learning. Z jego oferty skorzystało 240 uczniów i słuchaczy, a 23 nauczycieli ukończyło studia podyplomowe w formie kształcenia na odległość. Dla jednego ucznia niepełnosprawnego opracowano i wdrożono innowację pedagogiczną. W roku szkolnym 2008/2009 troje słuchaczy ukończyło szkołę policealną na odległość.

3.16. Stwarzanie warunków do realizacji lekcji wychowania fizycznego na krytych pływalniach (C11).

W ramach zajęć wychowania fizycznego ok. 4400 uczniów krośnieńskich szkół korzystało z infrastruktury Zespołu Krytych Pływalni (pływalnia przy ul. Wojska Polskiego oraz przy ul. Rzeszowskiej). Dla uczniów klas pierwszych zorganizowano akcję „Krosnoludek umie pływać”.

3.17. Przebudowa Bursy Międzyszkolnej przy ul. Bohaterów Westerplatte (C11).

W 2008 r. kontynuowano prace remontowe w dwóch segmentach budynku.

3.18. Wspieranie uczniów wybitnie uzdolnionych (C14).

W 2008 r. miasto wspierało uczniów wybitnie uzdolnionych poprzez system stypendiów za osiągnięcia w nauce oraz za wybitne osiągnięcia artystyczne lub sportowe. Przyznano stypendia dla 68 uczniów. Finansowano także wyjazdy uczniów na olimpiady i konkursy regionalne oraz ponadregionalne, a także przekazywano szkołom środki na organizację konkursów międzyszkolnych.

3.19. Zwiększenie zasobów mieszkaniowych miasta (C15).

W 2008 r. wykonano stan surowy budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Popiełuszki, w którym mieści się 28 mieszkań socjalnych.

We współpracy z TBS sp. z o.o. rozpoczęto budowę trzech bloków mieszkalnych przy ul. Żwirki i Wigury. Do majątku TBS przekazane zostały grunty niezbędne do budowy przyszłych budynków mieszkalnych.

Została opracowana koncepcja nadbudowy budynku mieszkalnego przy ul. Okulickiego 13a. Wykonana została termomodernizacja budynku Socjalnego przy ul. Okulickiego 1.

3.20. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu realizacji niektórych zadań gminy w sferze społecznej (C16).

Miasto Krosno na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawy o pomocy społecznej zleca realizację zadań publicznych organizacjom pozarządowym w drodze otwartych konkursów ofert.

W 2008 r. organizacje wybrane w ramach konkursów organizowały m.in. wypoczynek dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemami alkoholowymi oraz rodzin zagrożonych narkomanią, prowadziły biuro porad obywatelskich, zajęcia z dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych, świetlice socjoterapeutyczne oraz kuchnię i schronisko dla bezdomnych.

Z pomocy skorzystało wiele osób znajdujących się w potrzebie, w tym:

- 105 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych objętych opieką,
- 100 osób objętych dożywianiem,
- 612 osób korzystających z porad i informacji,
- 16 osób korzystających ze schroniska,
- 958 osób korzystających z wypoczynku, w tym z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych narkomanią,
- 107 dzieci korzystających ze świetlic socjoterapeutycznych,
- 100 osób starszych objętych wsparciem aktywnego trybu życia,
- 181 osób objętych usługami opiekuńczymi nad chorym.

4. Obszar strategiczny EKOLOGIA.

Krosno – miasto czyste i zdrowe.

4.1. Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej w mieście (D1).

Działania prowadzone w tym kierunku dotyczyły m.in. budowy kanalizacji na ulicach Starego Miasta.

Prowadzono także prace nad przygotowaniem projektów rozdziału kanalizacji sanitarnej od deszczowej, budowy sieci kanalizacji deszczowej i sanitarnej w większości dzielnic i osiedli.

Ponadto Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Krośnie Sp. z o.o. przygotowała projekt pod nazwą „Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenie miasta Krosna”, którego elementami są m.in. modernizacja zakładów uzdatniania wody, przebudowa sieci magistralnych, modernizacja odcinków sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej, budowa suszarni osadów na oczyszczalni ścieków. Został złożony wniosek o dofinansowanie ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Projekt uzyskał pozytywną ocenę formalną i przekazany został do oceny merytorycznej.

4.2. Rozszerzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów (D5).

Akcyjny lub ciągły odbiór od mieszkańców różnego rodzaju odpadów w znacznym stopniu ogranicza ilość „dzikich wysypisk”. W 2008 r. wprowadzono logo oraz hasło dla prowadzonych działań ekologicznych. Akcja „Porządkujemy wspólny dom” objęła szereg działań, z których najważniejsze to:

- selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych i zakup pojemników,
- utylizacja pokryć dachowych zawierających azbest,
- zbiórka zużytych baterii w ramach konkursu dla dzieci i młodzieży pod nazwą „Poszukiwacze Zaginionych Baterii”,
- zbiórka odpadów wielkogabarytowych,
- zbiórka odpadów zielonych,
- zbiórka odpadów elektrycznych i elektronicznych,
- zbiórka makulatury,
- działania i kontrole Komisji ds. utrzymania czystości i porządku na terenie miasta.

W 2008 r. zebrano selektywnie następujące ilości odpadów:

- opakowania z tworzyw sztucznych – 178,1 t,
- opakowania ze szkła gospodarczego – 511,4 t,
- opakowania z papieru i tektury – 198,7 t,
- opakowania z metali – 15,2 t,
- odpady zawierające azbest – 46,58 t,
- zużyte baterie – 1,9 t,
- odpady wielkogabarytowe – 37,31 t,
- odpady elektryczne i elektroniczne – 6,71 t,
- odpady zielone – 1158,8 t.

4.3. Współdziałanie w systemie zabezpieczeń przeciwpowodziowych (D7).

W porozumieniu i współfinansowaniu z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej realizowane zadania były związane z remontem koryta rzeki Wisłok oraz odmuleniem opaski brzegowej. Wykonano także I etap remontu koryta potoku Lubatówka. Opracowano projekt pod nazwą „Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego miasta Krośna poprzez remont potoku Lubatówka oraz odbudowę bulwaru na jego prawym brzegu”. Na realizację projektu pozyskano środki pomocowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego. Projekt w chwili obecnej jest gotowy do realizacji.

4.4. Doskonalenie form edukacji ekologicznej mieszkańców (D9).

W działaniach związanych z edukacją ekologiczną stosowano hasło „Porządkujemy wspólny dom”. Ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej sfinansowano zakup 4 000 toreb ekologicznych, które zostały rozdysponowane wśród mieszkańców. Zorganizowano także akcję zbierania podpisów pod projektem nowej ustawy o odpadach opakowaniowych w ramach kampanii ogólnopolskiej „Foliówkom stop”. W Krośnie zebrano ponad 1400 podpisów.

Inne działania podejmowane w ramach edukacji ekologicznej mieszkańców to m.in.:

- prelekcje w szkołach, finansowanie czasopism ekologicznych dla wszystkich szkół,

- organizowanie konkursów ekologicznych,
- dofinansowanie działań proekologicznych w szkołach,
- organizowanie wycieczek uczniów do Zakładu Utylizacji Odpadów,
- edukacja poprzez ulotki, artykuły prasowe, informacje zamieszczane w portalach internetowych.

4.5. Wdrożenie modelowych rozwiązań z zakresu opieki nad zwierzętami (D11).

W 2008 r. kontynuowano realizację Programu Rejestracji i Identyfikacji Psów „Podaj Łapę”, w ramach którego oznakowano 574 psy poprzez wszczepienie mikroprocesora, zawierającego informację numeryczną.

Opieką nad bezdomnymi zwierzętami zajmuje się przytulisko przy ul. Białobrzeszkiej. Zwierzęta przebywają w nim przez okres kwarantanny, trwający ok. 2 tygodnie. Jeśli w tym czasie nie zostaną przygarnięte lub odebrane przez właściciela - są przewożone do schroniska w Mielcu.

Kontynuowano prace przygotowawcze dotyczące budowy schroniska dla zwierząt w Krośnie.

5. Obszar strategiczny WIZERUNEK.

Krosno – miasto znane, lubiane i szanowane.

5.1. Dbanie o estetyczny wygląd miasta (E1).

Zadanie polegało m.in. na utrzymaniu zieleni miejskiej, w tym parków, skwerów, kwietników i zieleni przydrożnej, donic kwiatowych na lampach ulicznych, organizowanie wystroju świątecznego i okolicznościowego miasta oraz organizacji kolejnej edycji Konkursu „Najpiękniejszy Ogród”.

5.2. Centrum Dziedzictwa Szkła (E2).

Opracowano koncepcję biznesowo – funkcjonalną projektu, zakładającego powstanie atrakcji turystycznej, opartej na tradycjach szklarskich Krosna. Powstała ona przy współpracy z przedsiębiorcami branży szklarskiej, artystami, liderami organizacji pozarządowych i organizacji przedsiębiorców oraz przedstawicielami instytucji kultury.

Projekt został wpisany na listę projektów kluczowych Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Zakłada powstanie studia szkła z piecem hutniczym, gdzie m.in. będą organizowane pokazy ręcznego formowania gorącej masy szklanej. Ponadto w zrewitalizowanych piwnicach przedprożnych Rynku zostanie zorganizowana galeria szkła artystycznego. Częścią projektu będzie także ekspozycja dotycząca historii przemysłu szklarskiego na Podkarpaciu, zlokalizowana w Muzeum Podkarpackim. Z kolei w Regionalnym Centrum Kultur Pogranicza zaprezentowane zostaną światowe trendy w projektowaniu szkła artystycznego. Przestrzeń miasta wypełnią szklane elementy małej architektury. Pojazd stylizowany na zabytkową kolejkę będzie przewoził turystów po „szklanym szlaku”, na którym będzie można zwiedzać huty o różnych profilach produkcji.

5.3. Czynne uczestnictwo miasta w targach o międzynarodowym znaczeniu (E3).

W kwietniu 2008 r. pracownicy Muzeum Rzemiosła przedstawiali ofertę Krosna podczas XIII Targów Turystyki i Wypoczynku „LATO 2008” w Warszawie. Były to największe zorganizowane w Polsce targi tej branży (ok. 26 tyś. zwiedzających, 380 wystawców z 15 krajów). Krosno promowało się pod hasłem: „Krosno – niepowtarzalne miasto w wyjątkowym miejscu”. Głównym elementem wystroju stoiska targowego była ścianka reklamowa pokazująca najbardziej charakterystyczne elementy Krosna. Przygotowano również mini – ekspozycję prezentującą wyroby krośnieńskich hut szkła oraz artystyczne wyroby szklane. Na stoisku miasta Krosna rozdawano foldery promujące atrakcje turystyczne Krosna oraz regionu: zabytki, muzea, imprezy kulturalne i turystyczne, widokówki. Podczas trwania targów przeprowadzono quiz o Krośnie, w którym do wygrania były zestawy, w skład których wchodziły materiały promocyjne Krosna.

5.4. Modernizacja oficjalnej strony internetowej Krosna (E3).

Oficjalna strona internetowa miasta została przebudowana. Stała się bardziej funkcjonalna i uzyskała atrakcyjną szatę graficzną. Zastosowano podział na trzy portale, dedykowane mieszkańcom, przedsiębiorcom i turystom, dzięki czemu serwis jest łatwy w nawigacji. Strona posiada także wygodną w korzystaniu wyszukiwarkę oraz formularz kontaktowy, ułatwiający komunikację z Urzędem. W konkursie internetowym organizowanym przez „Nowe Podkarpacie”, miasto Krosno otrzymało tytuł „Miasta posiadającego Najlepszą Stronę Internetową wśród miast województwa podkarpackiego” w 2008 r.

5.5. Realizacja niektórych zadań gminy w dziedzinie sportu, kultury i turystyki, zawartych w programie współpracy z organizacjami pozarządowymi (E5).

Dotacje dla organizacji pozarządowych na realizację zadań z zakresu kultury, sportu i turystyki zostały przekazane wybranym podmiotom po przeprowadzeniu postępowania konkursowego zgodnie z przepisami ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W 2008 r. udzielono dotacji na realizację zadań publicznych w zakresie:

- organizacji imprez kulturalnych na terenie miasta – na łączną kwotę 76 500 zł,
- organizacji imprez sportowych na terenie miasta – na łączną kwotę 30 000 zł,
- organizacji imprez turystycznych dla dzieci i młodzieży z terenu miasta – na łączną kwotę 8 000 zł,
- organizacji współzawodnictwa dzieci i młodzieży ze szkół krośnieńskich w ramach kalendarza Szkolnego Związku Sportowego – na łączną kwotę 30 000 zł,
- organizacji zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży – na łączną kwotę 48 000 zł.

Ponadto dotacje celowe na promocję miasta poprzez sport w łącznej wysokości 268 000 zł otrzymały stowarzyszenia i klubu sportowe, które brały udział w rozgrywkach ligowych o zasięgu ogólnopolskim oraz w mistrzostwach Polski.

5.6. Wykreowanie i zwiększenie rangi najważniejszych imprez cyklicznych odbywających się w mieście (E6).

W 2008 r. kontynuowano organizację cyklicznych wydarzeń, które na stałe wpisały się w kalendarz imprez kulturalnych Krosna. Jak co roku, odbyły się m.in. Międzynarodowe Górskie Zawody Balonowe, Jarmark Krośnieński i Festiwal Karpackie Klimaty. Powołano do życia nowe wydarzenie cykliczne – Świet(l)ne miasto, nawiązujące do tradycji naftowych regionu.

Ponadto szereg imprez kulturalnych o charakterze cyklicznym zorganizowało Regionalne Centrum Kultur Pogranicza (m.in. Krośnieńskie Spotkania Teatralne).

W mieście organizowane były także imprezy o charakterze sportowym, m.in. Krośnieński Bieg Konstytucji, Bieg Niepodległości, Wyścig Kolarski Solidarności i Olimpijczyków.

Relacje z wymienionych wydarzeń zamieszczały lokalne i ogólnopolskie media. Nawiązano w tym zakresie ścisłą współpracę z Radiem „Zet”, pod którego patronatem odbył się koncert w ramach ogólnopolskiej akcji „Przebojowe Lato”.

5.7. Stałe doskonalenie funkcjonowania urzędów i instytucji publicznych (E7).

Urząd Miasta Krosna został poddany kolejnemu audytowi Systemu Zarządzania Jakością ISO 9001:2000, przeprowadzonemu przez Biuro Certyfikacji Polskiego Rejestru Statków S.A. z Gdańska. Sprawdzeniem zgodności z normą ISO objęto szeroki zakres procesów które funkcjonują w Urzędzie np. przygotowania i realizacji budżetu, załatwiania skarg i wniosków, wydawania decyzji administracyjnych oraz tzw. procesy systemowe zapewniające funkcjonowanie systemu zarządzania jakością. Audyt potwierdził prawidłowość funkcjonowania Urzędu Miasta. Nie stwierdzono żadnych niezgodności z normą ISO 9001:2000.

W wyniku realizacji projektu budowy sieci szerokopasmowej, w Urzędzie Miasta Krosna wprowadzono system elektronicznego obiegu dokumentów.

5.8. Rozwój partycypacji obywatelskiej młodzieży (E8).

Z inicjatywy Młodzieżowej Rady Miasta Krosna zorganizowano trzecią edycję programu „Lekcja samorządowa”, w którym brali udział uczniowie wszystkich krosnieńskich szkół ponadgimnazjalnych. W sali obrad Rady Miasta Krosna odbyło się dziewięć lekcji, z których każda prowadzona była przez inną szkołę. Poruszono tematykę: przestępczości wśród nieletnich, perspektyw rozwojowych Krosna, lokalnych mediów i ich znaczenia dla rozwoju samorządu, promocji miasta w regionie i kraju, roli samorządu w promocji regionu i tworzeniu marki regionalnej, inicjatyw kulturalnych samorządu krosnieńskiego, sytuacji osób niepełnosprawnych, ekologii i działalności na rzecz ochrony środowiska.

Z okazji Dnia Dziecka zorganizowano także obrady III Krośnieńskiego Parlamentu Dzieci i Młodzieży.

5.9. Skuteczne aplikowanie o środki zewnętrzne (E9).

W 2008 r. realizowano następujące projekty, które uzyskały dofinansowanie ze środków zewnętrznych (w nawiasie kwota dofinansowania otrzymana w 2008 r.):

- „Utworzenie Regionalnego Centrum Kultur Pogranicza – Przebudowa Krośnieńskiego Domu Kultury” (9 515 637,13 zł, EFRR);

- „Budowa szerokopasmowej sieci internetowej w Krośnie i w powiecie krośnieńskim” (1 188 179,55 zł, EFRR);
- „Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego miasta Krosna poprzez remont potoku Lubatówka oraz odbudowę bulwaru na jego prawym brzegu” (EFRR);
- „Poprawa powiązań komunikacyjnych poprzez przebudowę skrzyżowania na ulicy Bohaterów Westerplatte w Krośnie wraz z modernizacją ciągu gminnych dróg dojazdowych” (EFRR);
- „Poprawa powiązań komunikacyjnych regionu poprzez modernizację dróg powiatowych nr 1977R i nr 1979R w ciągu ulic Popiełuszki – Krakowska w Krośnie” (EFRR);
- „Zwiększenie atrakcyjności miasta Krosna poprzez poprawę powiązań komunikacyjnych dróg dojazdowych do terenów inwestycyjnych i lotniska wzdłuż ulic Zręcińska – Lotników” (EFRR);
- „Festiwal Tradycji Bożonarodzeniowej *Betlejemską Gwiazdą*” (208 176,57 zł, Interreg III A);
- „Podkarpackie Trójmiasto. Współpraca polsko – ukraińska” (139 932,55 zł, Interreg III A);
- „Program wsparcia uczniów szkół zawodowych Gminy Krosno” (31 410,61 zł, EFS oraz 1 108,21 zł – budżet państwa);
- „Czas na aktywność w Gminie Krosno” (EFS) – projekt realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie;
- „Podniesienie zdolności uczniów do przyszłego zatrudnienia poprzez cykl kursów doskonalących” (EFS) – projekt realizowany przez ZSP Nr 3;
- „Kampania informacyjno – promocyjna w zakresie formalnego kształcenia ustawicznego” (EFS) – projekt realizowany przez ZSKU;
- „Talent – praca – sukces” (EFS) – projekt realizowany przez I LO;
- program Socrates – Comenius realizowany przez Miejski Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi, II LO i ZSKU.

Ponadto realizowano następujące projekty umieszczone na listach indykatorywnych:

- „Utworzenie Ponadregionalnego Centrum Szkolenia Lotniczego w oparciu o zmodernizowaną infrastrukturę lotniska w Krośnie – I etap” (RPO WP);
- „Zwiększenie atrakcyjności miasta Krosna poprzez kompleksowe przygotowanie terenów pod inwestycje” (PO RPW);
- „Regionalne Centrum Transferu Nowoczesnych Technologii Wytwarzania – Krosno” (RPO WP);
- „Centrum Dziedzictwa Szkła w Krośnie” (PO IG).

5.10. Rozwój współpracy międzynarodowej z miastami partnerskimi (E10).

Krosno współpracuje z pięcioma miastami w oparciu o umowy partnerskie: Edewecht - Niemcy; Sarospatak, Sátoraljaújhely, Zalaegerszeg – Węgry; Użhorod – Ukraina. Umowa partnerska z Użhorodem została podpisana w marcu 2008 r.

Ponadto do grona miast zaprzyjaźnionych należą: Bardejov, Svidnik, Košice – Słowacja; Priverno – Włochy; Tokaj – Węgry; Uherské Hradiště – Czechy.

W 2008 r. została podpisana deklaracja o współpracy z miastem Uherské Hradiště. Zawarcie umowy partnerskiej planowane jest na 2009 r.

Zapoczątkowano także współpracę z norweskim miastem Fjell w zakresie projektu dotyczącego promocji zdrowia, realizowanego przy wsparciu z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Współpraca z miastami partnerskimi koncentruje się głównie na płaszczyznach kulturalnej, turystycznej i sportowej oraz w zakresie wymiany doświadczeń i dobrych wzorców. Dla przykładu Program Mieszkaniowy dla Młodych Rodzin został przygotowany w oparciu o doświadczenia węgierskie (Zalaegerszeg).

Pogłębianie więzi skutkuje realizacją wspólnych projektów, dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej. W 2008 r. kontynuowano realizację projektu „Podkarpackie Trójmiasto. Współpraca polsko – ukraińska” w ramach Programu Sąsiedztwa Polska – Białoruś – Ukraina INTERREG IIIA. Miasta zaangażowane w przedsięwzięcie to Krosno, Jasło, Sanok oraz Użhorod, Truskawiec i Lwów. W ramach projektu zorganizowano międzynarodowe konferencje, dotyczące m.in. promocji turystyki i tworzenia wspólnych produktów turystycznych oraz plener artystyczny. Sfinansowano także wydawnictwa i materiały promocyjne.

Część II. Wskaźniki monitorowania osiągnięć miasta.

W obszarze strategicznym *Ład przestrzenny* obserwujemy znaczący wzrost wydatków na transport i łączność. Jest to związane z prowadzonymi inwestycjami dotyczącymi rozbudowy infrastruktury drogowej.

O proinwestycyjnym charakterze budżetu miasta świadczy wysoki odsetek wydatków majątkowych.

Systematycznie wzrasta także obszar miasta, na którym obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Tabela nr 1. Wskaźniki monitorowania osiągnięć miasta w obszarze strategicznym ŁAD PRZESTRZENNY.

Wskaźnik	Jednostka	Rok							Źródło
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Wydatki miasta na transport i łączność w przeliczeniu na 1 mieszkańca	zł	115,40	145,08	182,51	245,52	210,62	276,07	614,05	UM
Wydatki majątkowe budżetu miasta jako odsetek wydatków ogółem	%	11,13	16,97	18,59	17,71	27,7	22,54	29,47	UM
Procent pokrycia obszaru miasta planami miejscowymi	%	6,5	8,3	11,3	11,3	21,3	21,3	29	UM

UM- dane Urzędu Miasta Krosna

W obszarze strategicznym *Przedsiębiorczość* uwagę zwraca trend wzrostowy, charakterystyczny dla dynamiki podmiotów gospodarczych w ostatnich latach.

Tabela nr 2. Wskaźniki monitorowania osiągnięć miasta w obszarze strategicznym PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ. Podmioty gospodarcze.

Wskaźnik	Jednostka	Rok							Źródło
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	szt.	5 039	5 105	5 073	5 097	5 134	5 174	5 234	GUS
Podmioty gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców	szt.	103	105	104	105	107	109	110	GUS

Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	szt.	26	30	33	37	44	46	45	GUS
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	os.	3 846	3 858	3 798	3 769	3 775	3 776	3 860	GUS

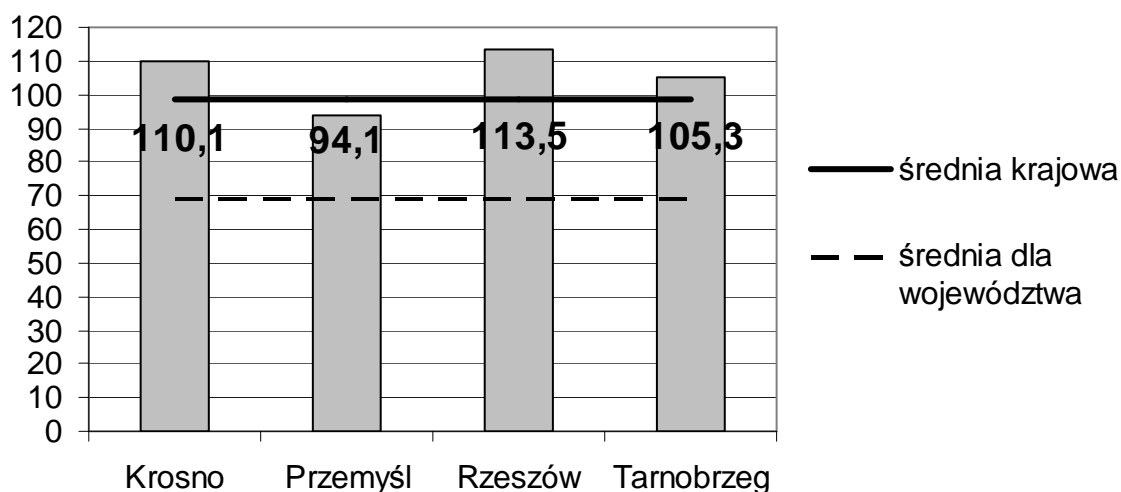
GUS – dane Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych

W porównaniu z innymi miastami województwa podkarpackiego, wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych w odniesieniu do liczby mieszkańców jest bardzo korzystny – Krosno zajmuje drugie miejsce (za Rzeszowem).

Wskaźnik przedsiębiorczości w Krośnie jest także znacznie wyższy niż średnia dla województwa podkarpackiego, która wynosi 68,7 podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców oraz wyższy od średniej krajowej, wynoszącej 98,5. Fakt ten bardzo pozytywnie świadczy o aktywności i przedsiębiorczości mieszkańców miasta.

Wykres nr 1. Wskaźnik przedsiębiorczości w miastach na prawach powiatu (liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców).

Wskaźnik przedsiębiorczości w 2008 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

O ogólnej kondycji przedsiębiorstw i ich potencjale świadczyć mogą nakłady inwestycyjne oraz wartość środków trwałych. W Krośnie obserwowany jest systematyczny wzrost tych wskaźników. Do 2007 r. występował także wysoki trend wzrostowy produkcji sprzedanej przemysłu na 1 mieszkańca. Dane za 2008 r. nie zostały jeszcze opublikowane.

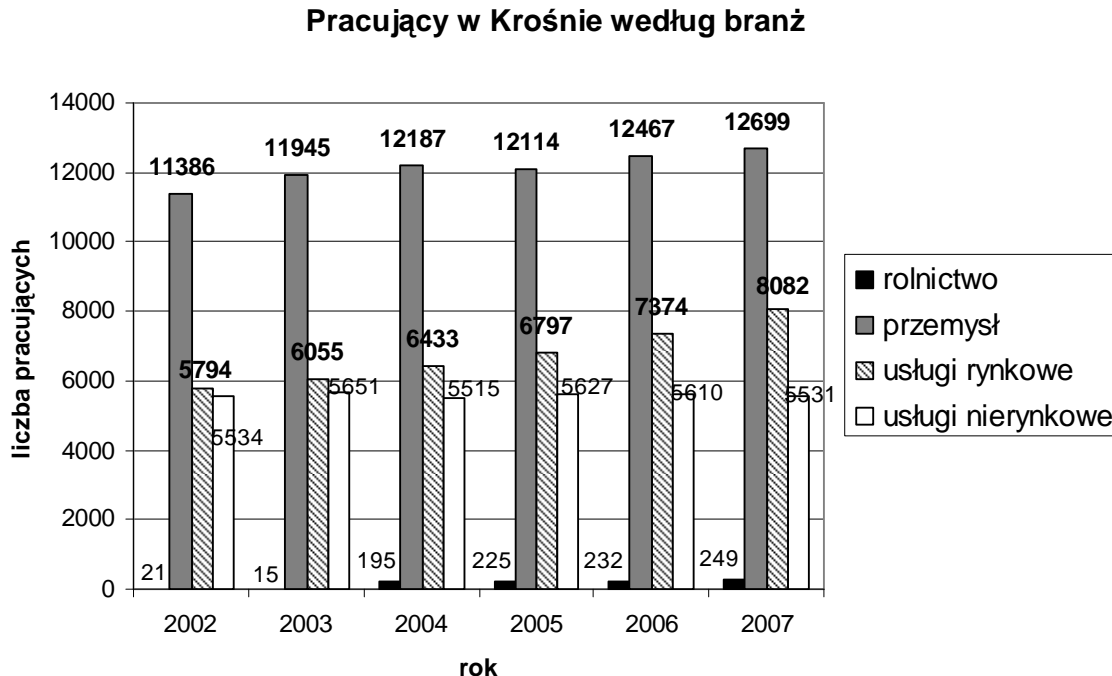
Tabela nr 3. Wskaźniki monitorowania osiągnięć miasta w obszarze strategicznym PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ. Kondycja przedsiębiorstw.

Wskaźnik	Jednostka	Rok							Źródło
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach	mln zł	103,8	101,6	139	126,1	135,7	211,7	b.d.	GUS
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach	mln zł	1 574,3	1 603,5	1 705,1	1 694,9	1 837,2	1 887,8	b.d.	GUS
Produkcja sprzedana przemysłu na 1 mieszkańca	zł	18 033	22 795	20 893	21 833	25 483	30 018	b.d.	GUS

GUS – dane Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych
b.d.- brak danych

W latach 2002-2007 obserwujemy korzystne zjawiska systematycznego wzrostu zatrudnienia w przemyśle oraz wysoki wzrost zatrudnienia w usługach rynkowych.

Wykres nr 2. Pracujący w Krośnie według branż.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Powyższy wykres przedstawia trendy dotyczące zatrudnienia w poszczególnych sektorach gospodarki w latach 2002-2007. Zaobserwować można korzystne zjawiska systematycznego wzrostu zatrudnienia w przemyśle oraz wysoki wzrost

zatrudnienia w usługach rynkowych. Wyraźny wzrost wskaźnika pracujących w rolnictwie w 2004 r. wynika ze zmiany metodologii opracowywania danych przez GUS.

Pomimo braku oficjalnych danych statystycznych, z dużym prawdopodobieństwem można szacować, że trend wzrostowy dla zatrudnienia w przemyśle został przerwany w 2008 r. W 2008 r. oraz w I połowie 2009 r. nastąpiła znaczna redukcja zatrudnienia u największych pracodawców branży szklarskiej i motoryzacyjnej. Do Krosna dotarły konsekwencje ogólnoświatowego kryzysu. Obecnie w kilku firmach trwają procesy restrukturyzacji, zmierzające do jak najpełniejszego wykorzystania majątku pod produkcję i zachowania jak największej liczby miejsc pracy.

Na uwagę w obszarze *Przedsiębiorczość* zasługuje także wyraźny rozwój branży hotelarskiej.

Tabela nr 4. Wskaźniki monitorowania osiągnięć miasta w obszarze strategicznym PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ. Turystyka.

Wskaźnik	Jednostka	Rok							Źródło
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Liczba miejsc noclegowych	szt.	311	341	350	362	407	478	478	UM
Korzystający z noclegów	os.	8 885	11 231	10 232	7 761	8 066	9 859	14 919	GUS
Liczba turystów zagranicznych korzystających z noclegów	os.	1 841	1 791	1 905	2 097	2 399	2 387	2 445	GUS
Udzielone noclegi	szt.	17 075	15 790	17 101	12 497	8 277	10 892	22 320	GUS
Noclegi udzielone turystom zagranicznym	szt.	1 901	2 010	2 105	2 318	2 604	2 726	4 313	GUS

UM – dane zebrane przez Urząd Miasta Krosna

GUS – dane Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych

W obszarze *Sfera społeczna* obserwujemy spadek liczby mieszkańców miasta, spowodowany przede wszystkim osiedlaniem się krośnian w okolicznych gminach. Negatywne trendy demograficzne może zahamować odpowiednia polityka mieszkaniowa miasta. Na wysokim poziomie utrzymuje się liczba nowych mieszkań oddanych do użytkowania.

Niestety, od wielu lat w Krośnie obserwujemy bardzo niskie przeciętne wynagrodzenie brutto, którego relacja do średniej krajowej z roku na rok pogarsza się.

Pozytywnym jest natomiast wzrost wydatków miasta na kulturę i sport.

Tabela nr 5. Wskaźniki monitorowania osiągnięć miasta w obszarze strategicznym SFERA SPOŁECZNA.

Wskaźnik	Jednostka	Rok							Źródło
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Liczba mieszkańców miasta	os.	49 057	48 812	48 657	48 442	48 095	47 830	47 703	UM
Kobiety na 100 mężczyzn	os.	111	111	111	111	111	111	111	GUS
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	%	22,1	20,9	20	19	18,6	18,0	17,6	GUS
Ludność w wieku produkcyjnym	%	64,2	65,1	65	66	66,1	66,2	66,1	GUS
Ludność w wieku poprodukcyjnym	%	13,7	14	15	15	15,3	15,8	16,4	GUS
Przyrost naturalny	‰	0,9	0,5	-0,4	0,5	0,6	0,9	1,5	GUS
Zgony niemowląt	‰	7,4	8	15,2	9,8	0,0	6,9	6,4	GUS
Saldo migracji	‰	-5	-5,2	-1,6	-4,4	-5,0	-7,4	- 2,5	GUS
Liczba przestępstw	szt.	1799	1653	1461	1642	1583	1549	1293	KMP
Liczba przestępstw (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców)	szt.	37	34	30	34	33	32	27	KMP
Liczba przestępstw o charakterze kryminalnym	szt.	1221	1216	888	1241	1106	1066	871	KMP
Liczba przestępstw o charakterze kryminalnym (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców)	szt.	25	25	18	26	23	22	18	KMP
Liczba wypadków drogowych	szt.	63	49	51	34	35	48	56	KMP
Pracujący	os.	22 735	23 666	24 038	24 471	25 399	26 269	b.d.	GUS
Pracujący na 1 000 mieszkańców	os.	436	485	494	505	532	550	b.d.	GUS
Stopa bezrobocia rejestrowanego	%	10,1	9,3	8,1	8,3	6,7	4,8	5,2	GUS
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto	zł	1 826	1 870	1 887	1 905	1 969	2 137	b.d.	GUS
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w relacji do średniej krajowej	%	81,6	80,8	78,3	76,0	74,7	74,5	b.d.	GUS

Budynki oddane do użytkowania	szt.	113	202	160	140	103	115	127	GUS
Budynki mieszkalne oddane do użytkowania	szt.	b.d.	179	109	104	78	91	85	GUS
Mieszkania oddane do użytkowania	szt.	124	183	116	129	203	221	113	GUS
Powierzchnia użytkowa nowooddanych mieszkań	m ²	15 785	29 196	17 719	18 065	17 699	22 315	15 148	GUS
Wydatki miasta na kulturę i sport w przeliczeniu na 1 mieszkańca	zł	189,45	209,26	239,89	209,54	246,13	572,27	593,63	UM
Ćwiczący w klubach	os.	1 294	b.d.	1 540	b.d.	2001	b.d.	1778	GUS
Ćwiczący w klubach na 1000 mieszkańców	os.	26	b.d.	32	b.d.	41,9	b.d.	37	GUS
Liczba studentów	os.	b.d.	4 152	4 931	5 097	4 879	4 969	b.d.	GUS

UM – dane Urzędu Miasta Krosna

GUS – dane Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych

KMP – dane Komendy Miejskiej Policji w Krośnie

b.d. – brak danych

W obszarze *Ekologia* obserwujemy stopniowy wzrost ilości wytwarzanych odpadów, lecz także wzrost ilości odpadów poddanych odzyskowi.

Tabela nr 6. Wskaźniki monitorowania osiągnięć miasta w obszarze strategicznym EKOLOGIA.

Wskaźnik	Jednostka	Rok							Źródło
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % ścieków wymagających oczyszczenia	%	98,25	98,26	98,30	97,11	97,08	96,98	b.d.	GUS
Emisja zanieczyszczeń pyłowych	t	265	331	270	216	157	78	81	GUS
Zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń	t	1 712	2 334	1 692	1 316	889	437	509	GUS

Emisja zanieczyszczeń gazowych	tys. t	159,3	157,6	139,6	135,7	130,1	123,6	114,3	GUS
Zanieczyszczenia gazowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń	t	5	9	10	9	7	8	10	GUS
Odpady wytworzone	tys. ton	19,2	22,9	24,5	24,9	24,7	49,1	60,4	GUS
Odpady poddane odzyskowi	tys. ton	18,1	22,5	23,3	23,5	23,7	27,6	28,0	GUS
Odpady unieszkodliwione	tys. ton	1,1	0,9	0,7	0,1	0,7	20,8	32,2	GUS
Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska	tys. zł	2 747,8	4 840,3	12690,6	10800,5	46578,0	7 933,3	b.d.	GUS
Nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska na 1 mieszkańca	zł	56,01	99,16	260,82	225,87	976,0	167,0	b.d.	GUS

GUS – dane Głównego Urzędu Statystycznego – Bank Danych Regionalnych
b.d.- brak danych

Wskaźniki obszaru *Wizerunek* wskazują na skuteczność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na realizację zadań własnych miasta, rozwój współpracy organizacjami pozarządowymi oraz współpracy z zagranicznymi miastami partnerskimi.

Tabela nr 7. Wskaźniki monitorowania osiągnięć miasta w obszarze strategicznym WIZERUNEK.

Wskaźnik	Jednostka	Rok							Źródło
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	
Liczba czynnych miast partnerskich, z którymi została podpisana umowa o współpracy	szt.	2	2	2	2	3	4	5	UM
Wielkość zewnętrznych środków pozyskanych na realizację różnego typu zadań	tys. zł	3 198	3 161	8 165	5 342	26 474	12 816	13 509	UM

Udział pozyskanych środków zewnętrznych w dochodach miasta ogółem	%	2,5	2,7	6,2	3,6	15,2	7,2	6,6	UM
Wartość dotacji przekazywanych organizacjom pozarządowym przez Gminę Krosno	tys. zł	254	252	267	384	1 530	1 689	2 810	UM

UM – dane Urzędu Miasta Krosna

Część III. Ocena stopnia realizacji Strategii Rozwoju Miasta Krosna.

Z końcem 2008 r. osiągnięto półmetek wdrażania „Strategii Rozwoju Miasta Krosna na lata 2004-2013”. Warto podsumować ten pięcioletni okres, dokonując oceny stopnia realizacji zadań, służących osiągnięciu założonych celów strategicznych.

Na etapie tworzenia Strategii wytypowano 50 zadań, które zostały uznane za kluczowe dla rozwoju miasta. Obok zadań kluczowych, ujętych w Strategii, corocznie realizowane były także inne istotne zadania, przybliżające miasto do osiągnięcia założonych celów.

Dla potrzeb przeprowadzenia samooceny realizacji Strategii przyjęto, że analizie zostanie poddany stopień wykonania 50 zadań, ujętych w zestawieniu zadań kluczowych. Większość z nich ma charakter inwestycyjny, wieloletni.

Tabela nr 8. Stopień realizacji zadań kluczowych.

Lp.	Nazwa zadania (zgodnie z zapisem w Strategii)	Stopień realizacji zadania			Uwagi
		zrealizowane	w trakcie realizacji	nie podjęto realizacji	
1	budowa drugiej nitki obwodnicy, wraz z budową przejścia podziemnego do osiedla Traugutta pod obwodnicą i tunelu		x		Realizacja w fazie zaawansowanej.
2	przebudowa ulic i skrzyżowań łączących się z drogą krajową nr 28		x		Realizacja w fazie zaawansowanej.
3	opracowanie planu budowy parkingów i polityki parkingowej w mieście	x			Opracowany plan jest obecnie realizowany.
4	modernizacja ul. Łukasiewicza do ul. Niepodległości z przedłużeniem do ul. Witosa i drogi G4		x		Zadanie w fazie projektowej.
5	sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszaru całego miasta, z godnie z wieloletnim programem		x		Realizacja w fazie zaawansowanej.
6	budowa mostu przy ul. Asnyka	x			Zadanie zrealizowane w latach 2005-2006.
7	budowa mostu przy ul. Konopnickiej		x		Zadanie w fazie projektowej.
8	budowa drogi G4 łączącej ul. Jana Pawła II z ulicami Bieszczadzką i Korczyńską		x		Zadanie w fazie projektowej.

9	utworzenie parku kulturowego na obszarze zespołu staromiejskiego			x	Zrezygowano z realizacji zadania. Ustalenia ochrony zespołu staromiejskiego zostaną określone w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.
10	opracowanie kompleksowego studium zagospodarowania i wykorzystania lotniska	x			Kontynuacją zadania jest realizowany projekt „Utworzenie Ponadregionalnego Centrum Szkolenia Lotniczego w oparciu o zmodernizowaną infrastrukturę lotniska w Krośnie”.
11	wyznaczenie, udostępnienie i uzbrojenie terenów inwestycyjnych na osiedlu Turaszówka i w dzielnicy Białobrzegi			x	Opracowano Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego „Turaszówka VI”, zakładający m.in. przeznaczenie terenów pod działalność przemysłową i usługową. Ponadto teren przy ul. Drzymały w dzielnicy Białobrzegi został objęty specjalną strefą ekonomiczną.
12	organizacja cyklicznych spotkań z przedsiębiorcami	x			Zadanie ma charakter cykliczny, jest realizowane corocznie.
13	utrzymanie systemu pomocowego dla przedsięwzięć inwestycyjnych	x			Miasto oferuje zwolnienie z podatku od nieruchomości dla inwestorów tworzących nowe miejsca pracy.
14	dokapitalizowanie funduszu poręczeń kredytowych i stworzenie funduszu mikropożyczek			x	Podkarpacki Lokalny Fundusz Poręczeń Kredytowych został zlikwidowany w 2008 r. ze względu na zbyt małą ilość zgromadzonego kapitału.

15	wyznaczenie nowej lokalizacji dla targowiska miejskiego			x	Zrezygnowano z wyznaczenia targowiska zastępującego likwidowane targowisko przy ul. Zręcińskiej.
16	budowa hotelu przy hali sportowej	x			Hotel został wybudowany w latach 2005-2007 w ramach partnerstwa miasta oraz podmiotów prywatnych.
17	utworzenie centrum rekreacyjno – sportowego przy ul. Bursaki (m.in. lodowisko, kryta pływalnia, skatepark)		x		Zadanie w fazie projektowej.
19	stworzenie systemu ścieżek i tras rowerowych w powiązaniu z gminami ościennymi		x		Zadanie w fazie zaawansowanej.
19	budowa boisk sportowych w dzielnicach: Suchodół, Polanka, Krościenko Niżne, Białobrzegi, Os. Traugutta i Os. Markiewiczza		x		Zadanie w fazie zaawansowanej. Do końca 2008 r. powstały cztery boiska wielofunkcyjne.
20	budowa krytej pływalni przy SP 14	x			Zadanie zrealizowane w latach 2004-2007.
21	modernizacja basenu na osiedlu Turaszówka		x		Realizacja w fazie zaawansowanej.
22	utworzenie regionalnego Centrum Pogranicza – przebudowa Krośnieńskiego Domu Kultury	x			Zadanie zrealizowane w latach 2005-2008.
23	budowa lokali mieszkalnych i socjalnych		x		Realizacja w fazie zaawansowanej.
24	budowa miejskiego systemu teleinformatycznego z monitoringiem	x			Projekt budowy sieci szerokopasmowej został zrealizowany w latach 2005-2008. Infrastruktura podlega dalszej rozbudowie.
25	adaptacja terenu pomiędzy BWA a PWSZ (wykorzystanie piwnic i tarasu widokowego)		x		Zadanie jest realizowane w ramach projektu Centrum Dziedzictwa Szkła.
26	rozbudowa ośrodka sportowego w Czarnorzekach		x		Pierwszy etap zadania został zrealizowany w 2004 r.

27	utworzenie Centrum Rzemiosła (żywa wystawa tkactwa, Iniarstwa, koronkarstwa)			x	Zrezygowano z realizacji zadania, ze względu na podjęcie prac nad Centrum Dziedzictwa Szkła.
28	utworzenie Krośnieńskiego Centrum Integracji Społecznej			x	Zaniechano realizacji zadania ze względu na koszty niewspółmierne do potencjalnych korzyści.
29	budowa zakładu unieszkodliwiania odpadów przy ulicy Białobrzeszkiej wraz z systemem odbioru i zagospodarowania odpadów	x			Projekt został zrealizowany w latach 2004-2006.
30	rozdział kanalizacji sanitarnej od deszczowej		x		Zadanie w fazie zaawansowanej.
31	budowa kanalizacji sanitarnej w dzielnicy Białobrzegi		x		Zadanie w fazie zaawansowanej.
32	budowa kanalizacji sanitarnej na osiedlu Turaszówka		x		Zadanie w fazie zaawansowanej.
33	dokończenie budowy kanalizacji sanitarnej i deszczowej w pozostałych dzielnicach		x		Zadanie w fazie zaawansowanej.
34	modernizacja kotłowni w celu ograniczenia emisji spalin	x			Zadanie zrealizowane przez MPGK w 2007 r.
35	zagospodarowanie Bulwaru Lubatówki z budową ścieżki ekologicznej		x		Na realizację zadania pozyskano środki Unii Europejskiej.
36	współdział w systemie zabezpieczeń przeciwpowodziowych Lubatówki i Wisłoka		x		Zadanie w fazie zaawansowanej.
37	budowa schroniska dla zwierząt przy ul. Białobrzeszkiej		x		Zadanie w fazie projektowej.
38	wykorzystanie niekonwencjonalnych źródeł energii do ogrzewania obiektów użyteczności publicznej (m.in. schronisko dla zwierząt, ośrodek rekreacyjno – sportowy Bursaki, basen Turaszówka)		x		Zadanie realizowane przez MPGK na terenie oczyszczalni ścieków oraz ZUO
39	modernizacja Zakładu Uzdatniania Wody w Sieniawie		x		Zadanie realizowane przez MPGK.
40	modernizacja Zakładu Uzdatniania Wody w Szczepańcowej		x		Zadanie realizowane przez MPGK.
41	modernizacja odcinków sieci wodociągowej		x		Zadanie realizowane przez MPGK.

42	budowa suszarni osadów na Oczyszczalni Ścieków w Krośnie		x		Zadanie realizowane przez MPGK.
43	modernizacja głównych kolektorów kanalizacji sanitarnej		x		Zadanie realizowane przez MPGK.
44	utworzenie Forum Organizacji Pozarządowych	x			Obrady Forum organizowane są corocznie.
45	stworzenie programu współpracy z organizacjami pozarządowymi dla realizacji niektórych zadań gminy	x			Program współpracy z organizacjami pozarządowymi uchwalany jest corocznie.
46	pozyskanie nowych miast partnerskich	x			Zadanie ma charakter ciągły.
47	podniesienie rangi najważniejszych imprez cyklicznych, takich jak: Międzynarodowe Zawody Balonowe, Festiwal Galicja, Karpackie Klimaty	x			Zadanie ma charakter cykliczny, jest realizowane corocznie.
48	czynne uczestnictwo miasta w Tour Salon w Poznaniu oraz targach Lato w Warszawie	x			Zadanie ma charakter cykliczny, jest realizowane corocznie poprzez udział w targach „Lato”.
49	stworzenie Forum Krośnieńskiego oparcia o miejski portal internetowy www.krosno.pl	x			W ramach zmodernizowanej strony internetowej: - publikowane są sondy i ankiety, - uruchomiono formularz „Napisz do nas”, - wprowadzono newsletter i serwis sms.
50	wdrożenie i utrzymanie certyfikatu dla Systemu Zarządzania Jakością Urzędu Miasta	x			Zadanie ma charakter cykliczny, jest realizowane corocznie.

Z analizy powyższej tabeli wynika, iż do końca 2008 r. zrealizowano 18 zadań kluczowych, co stanowi 36 % wszystkich zadań objętych zestawieniem. Na ten wynik składają się zarówno zadania inwestycyjne, jak i zadania miękkie, których realizacja kontynuowana jest corocznie.

W trakcie realizacji znajdują się 22 zadania, co stanowi 44 %. Część tych inwestycji osiągnęła już zaawansowane stadium, a część znajduje się w fazie projektowej.

Nie rozpoczęto realizacji 5 zadań, co stanowi 10%.

Mając na uwadze powyższe, realizację Strategii Rozwoju Miasta Krosna w latach 2004-2008 należy ocenić pozytywnie. Liczba zadań zrealizowanych oraz tych, które znajdują się w trakcie realizacji uzasadnia stwierdzenie, że władze miasta przy podejmowaniu decyzji kierują się zapisami Strategii oraz dążą do jak najlepszego wykonania jej założeń.

Oceny realizacji Strategii dokonali także mieszkańcy miasta, którzy wzięli udział w badaniu ankietowym, prowadzonym za pośrednictwem strony internetowej www.krosno.pl we wrześniu 2008 r.

W badaniu wzięło udział 110 respondentów. Analizowana próba nie spełnia co prawda kryteriów reprezentatywności dla całej populacji Krosna, jednak ciekawe wydaje się przeanalizowanie jak kształtował się rozkład odpowiedzi. Poniżej przedstawiono najważniejsze wnioski.

Na pytanie „**Czy identyfikujesz się z przytoczoną w Strategii wizją miasta?**” aż 88,18% respondentów odpowiedziało twierdząco, odpowiedzi negatywnej udzieliło 1,82% respondentów, a zdania nie miało 10,00%. Kilka osób podjęło próbę skomentowania wizji miasta lub wniesienia do niej swoich uwag. Przy czym raczej były to pewne sugestie niż gotowe propozycje alternatywnej wizji miasta.

W dalszej kolejności ankietowani zostali poproszeni o ocenę prawdziwości kolejno sformułowanych tez:

- „**Miasto w ostatnich latach rozwija się dobrze**”. Większość tj. 77,67% mieszkańców zgodziła się z tym stwierdzeniem. Stosunek odpowiedzi pozytywnych do negatywnych wyniósł 6,2. Średnia ocen dla postawionej tezy (po odrzuceniu odpowiedzi "nie wiem") w skali 1-5 wyniosła 4,06. Rozkład odpowiedzi był następujący:

zdecydowanie NIE!	Nie !	nie/tak? ocena neutralna	Tak !	zdecydowanie TAK!	nie wiem
4,85%	7,77%	8,74%	33,01%	44,66%	0,97%

- „**W mieście dużo inwestuje się**”. Z tą tezą zgodziło się 67,96% osób, a stosunek odpowiedzi pozytywnych do negatywnych wyniósł 5,4. Średnia ocen (po odrzuceniu odpowiedzi "nie wiem") w skali 1-5 wyniosła 3,82. Rozkład odpowiedzi był następujący:

zdecydowanie NIE!	Nie !	nie/tak? ocena neutralna	Tak !	zdecydowanie TAK!	nie wiem
2,91%	9,71%	18,45%	38,83%	29,13%	0,97%

- **„Moje miasto jest dobrym miejscem do życia”**. Twierdzi tak 70,88% osób. Stosunek odpowiedzi pozytywnych do negatywnych wyniósł 4,3. Średnia ocen (po odrzuceniu odpowiedzi "nie wiem") w skali 1-5 wyniosła 3,82. Rozkład odpowiedzi był następujący:

zdecydowanie NIE!	Nie !	nie/tak? ocena neutralna	Tak !	zdecydowanie TAK!	nie wiem
1,94%	14,56%	10,68%	42,72%	28,16%	1,94%

- **„Moje miasto jest dobrym miejscem do prowadzenia działalności gospodarczej”**. Na tak postawione pytanie 36,31% respondentów udzieliło odpowiedzi pozytywnej. Stosunek odpowiedzi pozytywnych do negatywnych wyniósł jedynie 1,6, ale największa grupa (38,83% respondentów) nie miała wyrobionego zadania w tej sprawie. Średnia ocen (po odrzuceniu odpowiedzi "nie wiem") w skali 1-5 wyniosła 3,19. Rozkład odpowiedzi był następujący:

zdecydowanie NIE!	Nie !	nie/tak? ocena neutralna	Tak !	zdecydowanie TAK!	nie wiem
5,83%	17,48%	26,21%	30,10%	7,77%	12,62%

- **„W moim mieście są warunki do rozwoju osobowego i kulturalnego”**. Zgadza się z tą tezą 41,45% osób. Osób które udzieliły odpowiedzi pozytywnej jest dokładnie 2 razy więcej od osób które udzieliły odpowiedzi negatywnej. Średnia ocen (po odrzuceniu odpowiedzi "nie wiem") w skali 1-5 wyniosła 3,35. Rozkład odpowiedzi był następujący:

zdecydowanie NIE!	Nie !	nie/tak? ocena neutralna	Tak !	zdecydowanie TAK!	nie wiem
5,83%	20,39%	21,36%	35,92%	15,53%	0,97%

- **„Krosno skutecznie pozyskuje środki z Unii Europejskiej”**. Zgadza się z tym 71,85% osób, a przewaga osób odpowiadających „Tak” i „zdecydowanie Tak”, w stosunku do osób odpowiadających negatywnie jest bardzo duża, (7,4 razy). Średnia ocen (po odrzuceniu odpowiedzi "nie wiem") w skali 1-5 wyniosła 4,03. Rozkład odpowiedzi był następujący:

zdecydowanie NIE!	Nie !	nie/tak? ocena neutralna	Tak !	zdecydowanie TAK!	nie wiem
2,91%	6,80%	15,53%	31,07%	40,78%	2,91%

- **„Miasto rozwija się szybciej niż sąsiednie miasta podobnej wielkości (Jasło, Sanok)”**. Potwierdza to 62,13% mieszkańców, czyli 3,2 razy więcej niż tych, którzy twierdzą przeciwnie. Średnia ocen (po odrzuceniu odpowiedzi "nie wiem") w skali 1-5 wyniosła 3,74. Rozkład odpowiedzi był następujący:

zdecydowanie NIE!	Nie !	nie/tak? ocena neutralna	Tak !	zdecydowanie TAK!	nie wiem
10,68%	8,74%	14,56%	23,30%	38,83%	3,88%

Zdecydowana większość respondentów zgadza się, że sformułowane w Strategii cele strategiczne są bardzo ważne dla wszechstronnego, zrównoważonego rozwoju miasta. Rozkład odpowiedzi pozwolił uszeregować cele strategiczne ujęte w strategii, pod względem ich wagi, istotności dla mieszkańców.

Niezwykle ważnym celem strategicznym dla miasta jest **„Podniesienie rangi miasta w regionie. Kształtowanie wizerunku Krosna jako miasta przyjaznego, otwartego na współpracę, mającego licznych partnerów i sympatyków w kraju i zagranicą”**. Stosunek odpowiedzi pozytywnych do negatywnych wyniósł aż 22,8. Średnia ocena dla tej tezy wyniosła 4,43, przy następującym rozkładzie odpowiedzi:

zdecydowanie NIE!	Nie !	nie/tak? ocena neutralna	Tak !	zdecydowanie TAK!	nie wiem
0,97%	2,91%	3,88%	26,21%	62,14%	3,88%

Na drugim miejscu pod względem przewagi odpowiedzi pozytywnych nad negatywnymi (18,2), a pierwszym, gdy za miernik uznamy średnią arytmetyczną jest cel strategiczny: **„Zapewnienie mieszkańcom poczucia bezpieczeństwa, stworzenie warunków dla pełnego rozwoju osobistego, szerokie udostępnienie atrakcyjnej oferty zagospodarowania wolnego czasu. Podnoszenie rangi Krosna jako regionalnego ośrodka kultury, nauki i sportu”**. Średnia ocena dla tej tezy wyniosła aż 4,58, przy następującym rozkładzie odpowiedzi:

zdecydowanie NIE!	Nie !	nie/tak? ocena neutralna	Tak !	zdecydowanie TAK!	nie wiem
1,94%	2,91%	2,91%	18,45%	69,90%	3,88%

„Wykorzystanie lokalnych zasobów i potencjału tkwiącego w ludziach dla dynamicznego rozwoju małych i średnich firm tradycyjnego i nowoczesnego przemysłu, turystyki i innych usług dla wzrostu zamożności mieszkańców miasta i zmniejszenia bezrobocia”. Stosunek odpowiedzi pozytywnych do negatywnych wyniósł 12,4. Średnia ocena dla tej tezy wyniosła 4,42, przy następującym rozkładzie odpowiedzi:

zdecydowanie NIE!	Nie !	nie/tak? ocena neutralna	Tak !	zdecydowanie TAK!	nie wiem
1,94%	4,85%	8,74%	18,45%	66,02%	0,00%

Podobnie oceniono rangę celu strategicznego; **„Stworzenie warunków dla zrównoważonego rozwoju Krosna poprzez uporządkowanie przestrzeni miejskiej, wyznaczenie kluczowych stref, opracowanie i uchwalenie planów, budowę efektywnego układu komunikacyjnego oraz udostępnienie nowych terenów inwestycyjnych”**. Stosunek odpowiedzi pozytywnych do negatywnych wyniósł 11,1. Średnia ocena dla tej tezy wyniosła również 4,42, przy następującym rozkładzie odpowiedzi:

zdecydowanie NIE!	Nie !	nie/tak? ocena neutralna	Tak !	zdecydowanie TAK!	nie wiem
2,91%	4,85%	4,85%	21,36%	65,05%	0,97%

Cel strategiczny: „**Osiągnięcie wysokiej świadomości ekologicznej mieszkańców i dużej ilości innowacyjnych wdrożeń z zakresu ochrony środowiska**” ma relatywnie najmniejszy odsetek zadeklarowanych entuzjastów. Stosunek odpowiedzi pozytywnych do negatywnych wyniósł 7,7. Średnia ocena dla tej tezy wyniosła 4,12 (najmniej z wszystkich celów), przy następującym rozkładzie odpowiedzi:

zdecydowanie NIE!	Nie !	nie/tak? ocena neutralna	Tak !	zdecydowanie TAK!	nie wiem
2,91%	6,80%	12,62%	28,16%	46,60%	2,91%

W dalszej części ankiety zadawane pytania miały charakter otwarty.

Za symbol, który pomoże najlepiej wypromować miasto w Polsce i za granicą najczęściej wskazywano: **krośnieńskie szkło**, a dalej kolejno lampę naftową, dzwonnice Portiusa, lotnictwo, piękny, odnowiony Rynek, balony, Ignacego Łukasiewicza i tradycje winiarskie. Pojawiały się też wskazania na „szkło i wino jako symbol bogatych tradycji, oraz lotnictwo jako symbol nowoczesności”. Niektórzy ankietowani wskazywali symbole „hybrydowe” takie jak: „szklany samolot”, „szklany puchar z winem”. Do tej samej kategorii można też zaliczyć wspomnianą „lampę naftową” czy wręcz „lampę naftową w Wieży Farnej!”. Były również głosy odrębne; „Krosno powinno być kojarzone jako miasto wielu kultur. Przemysł szklarski nie powinien być już symbolem Krosna (tak jak przemysł włókienniczy od dawna nim nie jest). To hi-tech w połączeniu z lokalnymi szkołami wyższymi, powinien być naszym symbolem”.

Za największy atut Krosna najwięcej respondentów uznało: **atrakcyjny układ urbanistyczny miasta z urokliwym Rynkiem (czy ogólnie Starym Miastem) i jego malownicze położenie**. Mieszkańcy za atut uznają również: poczucie bezpieczeństwa, historyczne korzenie, obecność PWSZ, przedsiębiorczość mieszkańców, tradycje lotnicze i szklarskie. „Dużym atutem jest to, że miasto w ostatnich latach naprawdę dobrze się rozwija. Mieszkańcy mogą być zadowoleni z miasta nowoczesnego, ale nie tak zatłoczonego i zanieczyszczonego, by stało się to uciążliwe”. Atutem jest to, że się miasto się rozwija i że potrafi wykorzystać dostępne fundusze”. „Nasze miasto jest piękne, a pod względem położenia nie ma sobie równych”.

Z kolei za największy mankament Krosna uznaje się **niewydolny układ komunikacyjny, brak obwodnicy, słabe skomunikowanie z resztą kraju, zły stan nawierzchni ulic**. „Wjazd do Krosna (i wyjazdu z niego) to dramat. Do Rzeszowa pociągiem jedzie się 3-4h. Średnia prędkość jazdy do Rzeszowa po drogach samochodowych to jakieś 60km/h. Podobnie jest w kierunku do Tarnowa, do Medyki i do Barwinka. Brakuje szybkich kolei i autostrad na najważniejszych dla miasta kierunkach”. Wielu ankietowanych nie jest usatysfakcjonowanych ofertą kulturalną, doskwiera im brak "nieformalnego ośrodka" kulturalnego (kultury

studenckiej). „W mieście mało się dzieje, popatrzcie na to przez pryzmat kogoś, kto tu chce przyjechać, czy o 21 wieczorem ma co z sobą zrobić?, nie wspomnę że problemem są restauracje w rynku które o 22 są zamykane”. Dla części mieszkańców poważną wadą jest „brak dużych sklepów, pod tym względem Krosno jest naprawdę zapóźnione” oraz nieestetyczny wygląd Dworców PKP i PKS oraz najbliższej okolicy.

Za największą szansę, która rysuje się przed Krosnem ankietowani zgodnie uznają **rozwój lotniska**. „Prawdziwą szansą dla mojego miasta są plany rozwoju lotniska, w tym utworzenie Regionalnego Centrum Szkolenia Lotniczego i być może strefy inwestycyjnej na przyległych terenach”. Inni wymieniają rozwój ośrodka akademickiego w oparciu o PWSZ, planowaną budowę obwodnicy, „maksymalne wykorzystanie środków z UE i przedsiębiorczość”. Ktoś zauważa: „pamiętajmy o miastach sąsiedzkich - róbmy projekty razem z Sanokiem i Jasłem, będzie nam łatwiej. Nie rywalizujemy tak ostro z sobą. Jeżeli rywalizacja to z Rzeszowem, Przemyślem czy Tarnobrzegiem”.

Największym zagrożeniem dla Krosna zdaniem większości pytanym jest **wyjazd z miasta zdolnej, wykształconej młodzieży**. Niektórzy wręcz opisują to zjawisko jako „drenaż mózgow”. Niekorzystnie rysuje się także sytuacja demograficzna, spada liczba mieszkańców Krosna. Inne osoby piszą o „nieprzychylnym stanowisku władzy wojewódzkiej” i jednobiegunowym modelu rozwoju województwa, który preferuje rozwój Rzeszowa kosztem innych miast. W wielu wypowiedziach pojawia się troska o kondycję finansową Krośnieńskich Hut Szkła i innych podmiotów branży szklarskiej.

Ankietowani chętnie wymieniali najważniejsze i najbardziej potrzebne inwestycje zrealizowane w mieście w ostatnich latach. Najczęściej powtarzały się: **Budowa Regionalnego Centrum Kultur Pogranicza, rewitalizacja Starego Miasta, budowa Zakładu Utylizacji Odpadów**. Dużo pochwał zebrały: kryta pływalnia przy SP 14, miejski szerokopasmowy dostęp do Internetu, hala sportowa przy ul. Bursaki. Chwalono zrealizowane inwestycje drogowe.

Zapytani, która z już zrealizowanych lub planowanych inwestycji jest nietrafiona, szkodliwa, niepotrzebna wskazywali w pojedynczych przypadkach na: sposób przebudowania skrzyżowania ul. Podkarpackiej z ul. Zręcińską, kontrowersyjną lokalizację niektórych nowych bloków mieszkalnych, zwłaszcza tych zbudowanych w sąsiedztwie strefy przemysłowej. Nieznaczne kontrowersje wzbudza też projekt fontanny na Rynku i sensowność ścieżki rowerowej na ul. Krakowskiej. Większość respondentów chwali ogół inwestycji zrealizowanych w mieście. „Wszystkie inwestycje są prowadzone zgodnie z moim przekonaniem i mają moją aprobatę”. „Podejmowane dotąd plany inwestycyjne są zgodne z moją gradacją wartości i uważam, że w okresie ostatnich kilku lat nie realizowano inwestycji niekorzystnych. Za podstawowe kryterium uznaję tutaj prorozwojowy charakter podejmowanych działań i sądzę, że taki spełniają.”

Prezydent Miasta Krosna

Piotr Przytocki